

**Skema til
PRAKTIKSTEDSBESKRIVELSE
jf. NY Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som pædagog.
Med virkning fra 1. august 2007**

<p>Beskrivelse af praktikstedet:</p> <p>Institutionens navn: Adresse: Postnr. og By: Tlf.nr.: Fax. Nr.: Institutionens E-mail: Hjemmeside adr.: Institutionsleder: Kommunal: Privat: Regional:</p>	<p>Kirkens Korshær – Tre Ege Årslev Møllevej 15 8220 Brabrand 87477050 86261082 treege@fa.aarhus.dk www.treege.dk Bodil Larsen Århus Kirkens Korshær Midt</p>
<p>Institutionstype/ foranstaltning</p> <p>Antal voksne Aldersgruppe Antal afdelinger Åbningstid</p>	<p>30 beboere på § 110 og 6 på § 108 18 - 2 Døgn</p>
<p>Ansatte</p> <p>Faggrupper</p>	<p>Pædagoger Socialrådgivere Sosu-assistenter</p>
<p>Praktikvejlederens kvalifikationer:</p> <p>Kontaktperson(er) for praktikuddannelsen</p>	<p>Udfyldes af institutionen (Klik på firkanten og sæt x)</p> <p>Pædagogisk grunduddannelse: ☒</p> <p>Praktikvejlederuddannelse ☐</p> <p>PD modul i praktikvejledning: ☐</p> <p>Diplomuddannelse ☐</p> <p>Andet/ andre uddannelser: ☐</p> <p>Navne: Per Wejse (leder) Kasper Skytte Nielsen (pædagog)</p>
<p>Formål</p>	

jf. lovgrundlag.

§ 110. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse.

§ 108. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde ophold i boformer, der er egnet til længerevarende ophold, til personer, som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og som ikke kan få dækket disse behov på anden vis.

Stk. 2. Personer, som modtager tilbud efter stk.

1, og som ønsker at flytte til en anden kommune, har ret til et tilsvarende tilbud i en anden kommune.

Det er en forudsætning, at den pågældende opfylder betingelserne for at blive optaget i både fraflytningskommunen og tilflytningskommunen.

Stk. 3. Retten til frit valg efter stk. 2 omfatter ret til, at ens ægtefælle, samlever eller registrerede partner fortsat kan indgå i husstanden. Hvis en person ønsker, at en ægtefælle, samlever eller registreret partner fortsat skal indgå i husstanden, skal det tilbud, der gives efter stk. 1, være egnet til to personer. Hvis den pågældende person med handicap eller sindslidelse, jf. stk. 2, dør, har den efterlevende person ret til at blive boende.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om betingelserne for at få tilbud om boform efter stk. 2.

Stk. 5. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer med bopæl på Færøerne og personer med bopæl i Grønland i boformer, der er omfattet af stk. 1.

Stk. 6. Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse regler om særlige sikkerhedsforanstaltninger i boformer, der er omfattet af stk. 1, og om pligt for en region eller en eller flere kommuner til at modtage personer i de boformer, der er omfattet af stk. 1, når disse personer

- 1) efter retskendelse skal underkastes mentalundersøgelse,
- 2) i henhold til dom eller kendelse skal anbringes

	<p>i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse, eller</p> <p>3) som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal anbringes i en boform for personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller undergives tilsyn, herunder med mulighed for administrativ anbringelse.</p>
<p>Karakteristik af brugergruppen: Beskrivelse af den aktuelle brugergruppe.</p>	<p>Akutfdelingen er et tilbud til dårligt stillede borgere over 18 år, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.</p>
<p>Arbejdsmetoder: Beskrivelse af institutionens foretrukne pædagogiske metoder og begrundelser herfor</p>	<p>Udredning og opholdsplan er daglige arbejdsredskaber. Det er vigtigt, at der hurtigst muligt beskrives personlige ressourcer og problemstillinger, da det giver mulighed for den bedste og hurtigste viderevisitering. Endvidere at der etableres kontakt og påbegyndes samarbejde med alle relevante samarbejdspartnere. At være beskæftiget i få eller mange timer dagligt medvirker til at få struktur på en kaotisk hverdag, derfor arbejdes der fra indskrivningen på, at beboeren bliver beskæftiget.</p>
<p>Tværfprofessionelt samarbejde: Faggrupper som institutionen samarbejder med.</p>	<p>Ekstern Bolig, Team Nord, Socialcentre, andre § 110 institutioner, psykiatrisk hospital, sygehus, kriminal forsorgen, social medicinsk klinik, politi</p>
<p>Arbejdsforhold Forventes den studerende at arbejde alene? Ved bekræftelse: hvor meget og hvordan?</p>	<p>Det skal forventes at den studerende kan komme til at arbejde alene med beboeren i forhold til møder, planarbejde mm. Den studerende er dog aldrig alene på arbejde.</p>
<p>Øvrige oplysninger</p>	<p>Den studerende skal have gjort op med sig selv ang. sin...</p> <p>Fysik: På Tre Ege har vi en del trapper og den studerende kommer til at gå meget rundt i huset. Der kan forekomme meget røgfylde lokaler. At den studerende ikke har fysiske handicaps, der forhindrer den studerende i at udføre arbejdet på Tre Ege.</p>

	<p>Med den brugergruppe vi arbejder med, kan der forekomme bataljer beboerne imellem og i sjældnere grad at det går ud over personalet. Den studerende skal derfor være klar over at der kan forekomme fysisk kontakt med beboerne.</p> <p>Dette er også en arbejdsplads hvor den studerende kommer til at gå meget rundt og sidde på en kontorstol og skrive på computer.</p> <p>Psyke: Med den brugergruppe vi arbejder med kan der forekomme udtalelser fra beboeren, slag, spark, spyt, berøringer, slåskamp mellem beboere, osv.</p> <p>Den studerende kan komme i kontakt med nåle, opkast, en overdosis ved en beboer, åbne sår osv.</p> <p>Disse ting kan berøre den studerende psykisk.</p>
--	--

Uddannelsesplan for de 3 praktikperioder

Praktikstedet skal jf. bekendtgørelsen § 14.stk. 2 formulere en uddannelsesplan for de 3 praktikperioder i overensstemmelse med bilag 7 og 8 i bekendtgørelsen.

Bilag 7 indeholder dels **faglige kompetencemål** og dels centrale **kundskabs og færdighedsområder** (CKF'ere), som de studerende skal leve op til i de 3 praktikperioder.

De faglige kompetencemål er det, som den studerende skal kunne når praktikperioden er afsluttet. CKF'erne indeholder områder, som de studerende skal opnå indsigt i og erhverve sig færdigheder indenfor i løbet af de 3 praktikperioder. Til hver periode er knyttet et særligt fokusområde, der medvirker til at synliggøre progressionen i praktikuddannelsen.

Uddannelsesplan

<p>Praktikperiode 1 På 1. semester</p>	
<p>Uddannelsesmål</p>	<p>Periodens Faglige Kompetencemål jf. bilag 7:</p> <p><i>Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan</i></p> <ol style="list-style-type: none"> a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis, b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer, c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer, d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis, e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

	<p>Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7</p> <p><i>Fælles for de tre praktikperioder</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis. Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis. Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring. Etik, værdier og menneskesyn. Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis. <p><i>1. praktikperiode: Den pædagogiske relation</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces. Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen. Kommunikation, samspil og konflikter i relationer. Magt og etik i relationer.
<p>Institutionen som praktiksted:</p> <p>Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?</p> <p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>

<p>Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
---	----------------------------------

Uddannelsesplan

Praktikperiode 2 På 3. semester

Uddannelsesmål	Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7: <i>Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan</i> <ol style="list-style-type: none"> indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde, deltage i udviklings- og forandringsprocesser, planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer, dokumentere og formidle pædagogisk praksis og begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis. Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7 (se også under praktikperiode 1) <i>2. praktikperiode: Den pædagogiske institution</i> <ol style="list-style-type: none"> Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende. Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling. Institutionaliseringens betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår. Praktikstedets organisation, kultur og ledelse. Internt og eksternt samarbejde. Magt og etik i den institutionelle ramme.
Institutionen som praktiksted: Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger? Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i? Andet: Den studerendes arbejdsplan:	Vi forventer at den studerende arrangerer mindst en aktivitet med beboerne mens den studerende er i praktik på Tre Ege. Den studerende kommer til at følge en seks-ugersplan. Den studerende skal forvente at få både dag-, aften- og døgnvagter. Det skal forventes at den studerende kommer til at arbejde ca. hver tredje weekend.
Angivelse af relevant litteratur:	Kirkens Korshærs Jubilæumsskrift Rusmidlernes biologi af Henrik Rindom Litteratur ang. Kognitiv terapi

<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Vi bestræber os på at der en gang hver 14. dag bliver afholdt møde mellem den studerende og vejlederen. Den studerende kan/skal forberede dette møde, ud fra spørgsmål som i ugens løb har undret hende/ham. De første par uger er der lavet vejledning da den studerende skal undervises i sikkerhed, medicin, stoffer/alkohol, alarmer og brandsikkerhed.</p>
<p>Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den studerende, vejlederen og afdelingslederen planlægger et møde for at finde ud af det evt. problem. 2. Udløser dette møde ikke den rette effekt, det er begge veje, tages der kontakt til uddannelsesinstitutionen og arrangerer et møde med den studerende, uddannelsesinstitutionen, vejlederen og afdelingslederen.

Uddannelsesplan for Specialiserings-praktikken
Praktikperiode 3
På 7. semester

I mindst halvdelen af tiden skal den studerende i den tredje praktikperiode arbejde med et af nedenstående specialiseringsområder: På følgende blanket beskriver institutionen konkrete specialiseringsmuligheder

<p>Specialiseringsområder:</p>	
<p>Hvilke(n) specialiseringsområde(r) findes i jeres institution</p>	
<p>(Klik på firkanten og sæt x)</p>	
<p>Børn og unge</p>	☐
<p>Mennesker med nedsat funktionsevne</p>	☐
<p>Mennesker med sociale problemer</p>	☒
<p>Linjefagsområder:</p>	
<p>Hvilke linjefagsområder er der i særlig grad fokus på i institutionen?:</p>	
<p>Prioriter med 1,2,3 hvis det er muligt.</p>	
<p>(Klik på firkanten og skriv 1,2 og 3)</p>	
<p>Sundhed, krop og bevægelse:</p>	☐
<p>Udtryk, musik og drama:</p>	☐

Værksted, natur og teknik:

Uddannelsesmål

Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7:

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 8:

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder

(se også under praktikperiode 1)

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

<p>Institutionen som praktiksted:</p> <p>Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?</p> <p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>Vi forventer at den studerende arrangerer mindst en aktivitet mens vedkommende er i praktik på Tre Ege.</p> <p>Den studerende kommer til at følge en seks-ugersplan. Den studerende skal forvente at få både dag-, aften- og døgnvagter. Det skal forventes at den studerende kommer til at arbejde ca. hver tredje weekend.</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Kirkens Korshærs Jubilæumsskrift Rusmidlernes biologi af Henrik Rindom Litteratur ang. Kognitiv terapi</p>
<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Vi bestræber os på at der en gang om ugen bliver afholdt møde mellem den studerende og vejlederen. Den studerende kan/skal forberede dette møde, ud fra spørgsmål som i ugens løb har undret hende/ham. De første par uger er der lavet vejledning da den studerende skal undervises i sikkerhed, medicin, stoffer/alkohol, alarmer og brandsikkerhed.</p>
<p>Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Den studerende, vejlederen og afdelingslederen planlægger et møde for at finde ud af det evt. problem. 2. Udløser dette møde ikke den rette effekt, det er begge veje, tages der kontakt til uddannelsesinstitutionen og arrangerer et møde med den studerende, uddannelsesinstitutionen, vejlederen og afdelingslederen.

BESKRIVELSE AF PRAKTIKINSTITUTIONENS SPECIALISERINGS-MULIGHEDER.

Den studerende har mulighed for at arbejde med følgende Centrale kundskabs- og færdighedsområder i relation til sin specialisering:

BØRN OG UNGE:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen
b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Inklusion og eksklusion.	
e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.	
f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.	
g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.	
h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.	
i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.	
j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.	
k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.	

MENNESKER MED NEDSAT FUNKTIONSEVNE:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen
b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.	
d) Inklusion og eksklusion.	
e) Omsorg, magt og relationsdannelse.	
f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.	
g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.	
h) Brugerinddragelse og rettigheder.	
i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.	
j) Kompensationsmuligheder.	
k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.	

MENNESKER MED SOCIALE PROBLEMER:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	
b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	
c) Inklusion og eksklusion.	
d) Omsorg, magt og relationsdannelse.	
e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.	
f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.	Vi har et motionsrum. Der er mulighed for at låne spil, guitar osv. Der vil ca. en gang om mdr. være en udflugt til en eller anden seværdighed/begivenhed.
g) Brugerinddragelse og rettigheder.	Vi har hver 14. dag et beboermøde, hvor beboerne kan få indflydelse på hvad der skal ske på Tre Ege.
h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.	Servicelovens § 110
i) Misbrug og psykiske lidelser.	Stort set alle beboere har et misbrug og/eller en psykisk lidelse.
j) Truede familier, sorg og krise.	

Praktikuddannelse

1. Signalement

Praktikuddannelsen bidrager til uddannelsens målsætning ved at tilvejebringe basis og ramme for professionsbaseret viden, forståelse og færdigheder som grundlag for professionel handling. Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.

Udgangspunktet for den studerendes læring er deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion vedrørende samspillet mellem pædagog, institution og profession. Praktikuddannelsen udgør rammen for den studerendes praktiske øvelser og er felt for den studerendes egen undersøgelse af den pædagogiske profession og professionens brugergrupper.

Uddannelsens 3 praktikperioder tilrettelægges med en progression, der gradvist inddrager flere perspektiver på det pædagogiske arbejdes kompleksitet, og som udvider de studerendes opmærksomhedsfelt og overblik i forhold til pædagogisk praksis og profession. 1. praktikperiode rettes primært mod den konkrete pædagogiske relation, hvorefter fokus tillige omfatter institutionelle perspektiver i 2. praktikperiode, for endelig i 3. praktikperiode at placere den pædagogiske opgave i forhold til den samfundsmæssige forandringsproces.

2. Faglige kompetencemål

Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis,
- b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer,
- c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer,
- d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis,
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og
- f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde,
- b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser,
- c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer,
- d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis og
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis.

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles for de tre praktikperioder

- a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis.
- b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis.
- c) Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring.
- d) Etik, værdier og menneskesyn.
- e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis.

1. praktikperiode: Den pædagogiske relation

- a) Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces.
- b) Samspilprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen.
- c) Kommunikation, samspil og konflikter i relationer.
- d) Magt og etik i relationer.

2. praktikperiode: Den pædagogiske institution

- a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.
- b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.
- c) Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår.
- d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.
- e) Internt og eksternt samarbejde.
- f) Magt og etik i den institutionelle ramme.

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

Specialisering

1. Signalement

Specialiseringen bidrager til uddannelsens målsætning ved at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde. Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2. Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænke måder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Børn og unge

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.
- f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.
- g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.
- h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.
- j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.
- k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.

Mennesker med nedsat funktionsevne

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.
- d) Inklusion og eksklusion.
- e) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.

- g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- h) Brugerinddragelse og rettigheder.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.
- j) Kompensationsmuligheder.
- k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.

Mennesker med sociale problemer

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.
- f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- g) Brugerinddragelse og rettigheder.
- h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.
- i) Misbrug og psykiske lidelser.
- j) Truede familier, sorg og krise.